

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

National Food Chain Safety Office

✉ 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.

☎ 1/336-9100; Fax: 1/336-9099

Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság Directorate of Plant Production and Horticulture

☎ 1/336-9115; Fax: 1/336-9011

Nemzeti Vizsgálati Irányelv – HU-VI/2/3/IV

Kukorica – Zea Mays L.

Kiegészítő tulajdonságok a CPVO-TP/2/3 irányelvhez

1. Bevezetés

A nemzeti vizsgálati irányelv a kukorica CPVO-TP/2/3 irányelvéhez csatolva a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) által elfogadott és használt kiegészítő tulajdonságokat tartalmazza.

A NÉBIH a vonatkozó CPVO és UPOV előírások értelmében úgy döntött, hogy a függelékben szereplő tulajdonságok eltérése elegendő a fajták közötti megkülönböztethetőség meghatározásához.

E függelékben szereplő tulajdonságokat a NÉBIH a bejelentő kérésére vizsgálja, amennyiben a megkülönböztethetőséghez ez szükséges, vagyis abban az esetben, ha két fajta csak ezen tulajdonságok valamelyikében különbözik egymástól (a CPVO-TP/2/3 irányelvben szereplő tulajdonságokban a két fajta között nincs különbség).

Egyéb esetben a kiegészítő tulajdonságok nem a DUS vizsgálatok részét képezik, hanem a gazdasági értékvizsgálatok során rögzítjük őket.

A bejelentő más kiegészítő tulajdonságokat is javasolhat a technikai kérdőíven, vagy a NÉBIH által küldött megkülönböztethetőségi problémáról szóló értesítés után. A NÉBIH a javasolt tulajdonság használhatóságát és a kísérletek kivitelezhetőségét megvizsgálja.

A nemzeti vizsgálati irányelvet a következő dokumentumokkal összhangban, azokkal együtt kell használni:

UPOV TG/1/3	Általános bevezetés a megkülönböztethetőség, az egyneműség és az állandóság vizsgálatához és az új növényfajták harmonizált leírásainak elkészítéséhez, 2002.04.19.
UPOV TG/2/7	Vizsgálati irányelvek a megkülönböztethetőség, az egyneműség és az állandóság meghatározásához, Kukorica, 2009.04.01.
CPVO-TP/2/3 2003/90/EK irányelv	DUS vizsgálatok jegyzőkönyve, Kukorica, 2010.03.11. A Bizottság 2003/90/EK irányelve a 2002/53/EK tanácsi irányelv 7. cikkének alkalmazásában egyes mezőgazdasági növényfajok fajtái esetében minimálisan vizsgálandó jellemzők és a vizsgálat minimumfeltételei vonatkozásában a végrehajtási intézkedések meghatározásáról, 2003.11.06.
2100/94/EK rendelet	A Tanács 2100/94/EK rendelete a közösségi növényfajta-oltalmi jogokról, 1994.07.27.

2. Tulajdonságtáblázat

		Tulajdonságok	Példafajták	Kifejeződési fokozat
53	VS	Növény: herbicid tolerancia: Imidazolinon		
(+)	(a)			
QL		érzékeny		1
		toleráns		9
54	VS	Növény: herbicid tolerancia: Szulfonilurea		
(+)	(a)			
QL		érzékeny		1
		toleráns		9
55	VS	Növény: herbicid tolerancia: Cikloxidim		
(+)	(a)			
QL		érzékeny		1
		toleráns		9

Jelmagyarázat a tulajdonságtáblázathoz:

- VS: Egyes növények, illetve növényi részek vizuális megfigyelése.
 QL: Minőségi tulajdonság.
 (a): Több tulajdonságot érintő magyarázatok.
 (+): Egyes tulajdonságokat érintő magyarázatok.

3. Magyarázatok a tulajdonságtáblázathoz

3.1 Több tulajdonságot érintő magyarázatok

Azokat a tulajdonságokat, melyek a tulajdonságtáblázat második oszlopában a következő jelöléseket tartalmazzák, az alábbiak szerint kell vizsgálni:

(a) Homogenitás:

A homogenitás megállapítása ugyanúgy történik, ahogy az a CPVO-TP/2/3 irányelv 7./b) pontjában elő van írva:

- beltenyésztett vonalak, kétvonalas hibridek esetében 3%-os populációs állandót és legalább 95%-os valószínűségi szintet kell alkalmazni,
- három-, négyvonalas hibridek és szabadelvirágzású fajták esetében a variabilitás nem haladhatja meg a már ismert összehasonlító fajták variabilitását.

	Megfigyelt növények száma	Megengedett idegen növények száma
<u>Beltenyésztett vonal, kétvonalas hibrid</u> (Populációs állandó: 3%, valószínűségi szint: 95%)	13 -27	2
	28 - 46	3
	47 -66	4
	67 -88	5
	89 - 110	6
	111 - 134	7
	135 -158	8
	159 - 182	9

3.2 Egyes tulajdonságokat érintő magyarázatok

53 Növény: herbicid tolerancia: Imidazolinon:

Szabadföldi kísérlet. A vizsgálat időtartama egy vegetációs periódus. A vizsgálatot általában egy helyen kell elvégezni.

Vizsgálandó növényszám: minimum 40, két vagy több ismétlésre osztva.

A kísérletben szereplő készítmény hatóanyaga: imazamox, imazapir, imazetapir.

Kezelés módja: posztemergens, teljes terület permetezés.

Kezelés ideje: a kukorica 3 valódi leveles fejlettségénél (BBCH 13).

Értékelés ideje: kezelés után 7, 14 és 21 nappal.

A fitotoxikus hatás értékelése:

A fitotoxikus hatás elbírálásánál a parcellán a kultúrnövényt, mint egyedet és mint állományt vizsgáljuk. A teljes kultúrnövényen megállapítjuk a látható tünet erősségét, és azt a kezeletlen (szükség szerint kapált) kontrollhoz viszonyított százalékban fejezzük ki. A kultúrnövényeken kialakult látható fitotoxikus tünetek (színváltozások, deformációk, növekedés gátlás stb.) erősségét a következőképpen határozzuk meg, százalékban kifejezve, két tényezőt figyelembe véve:

- a kultúrnövények hány százalékán jelentkeztek tünetek,
- az egyes egyedek milyen mértékben károsodtak.

A két tényezőt együttesen kezelve egy egész százalékszámmal határozzuk meg a károsítás mértékét. A fitotoxikus hatás százalék értékei megállapodásos alapon 9 szövegesen jellemzett értéktartományra oszlanak. A kategóriák szöveges jellemzése az alábbi beosztás alapján történik (a kategória százalékos értékszámai a még az adott kategóriához tartozó legmagasabb százalékos értékek):

Fitox%	Jellemzés
0	tünetmentes
1	nagyon enyhe tünet
2	enyhe tünet
5	határozott tünet
10	károsodott
25	erős károsodás
50	súlyos károsodás
75	nagyon súlyos károsodás
100	kipusztult

A fajta akkor toleráns (9-es kifejeződési fokozat), ha a fitotoxikus hatás százalék értékei 0-5-ig terjedő kategóriákba esnek : Fitox% \leq 5%,

A fajta akkor érzékeny (1-es kifejeződési fokozat), ha a fitotoxikus hatás százalék értékei 10-100-ig terjedő kategóriákba esnek : Fitox% $>$ 5%.

1
érzékeny

9
toleráns

54 Növény: herbicid tolerancia: Szulfonilurea:

Szabadföldi kísérlet. A vizsgálat időtartama egy vegetációs periódus. A vizsgálatot általában egy helyen kell elvégezni.

Vizsgálendő növényszám: minimum 40, két vagy több ismétlésre osztva.

A kísérletben szereplő készítmény hatóanyaga: nikoszulfuron.

Kezelés módja: posztemergens, teljes felület permetezés.

Kezelés ideje: a kukorica 3 valódi leveles fejlettségénél (BBCH 13).

Értékelés ideje: kezelés után 7, 14 és 21 nappal.

A fitotoxikus hatás értékelése:

A fitotoxikus hatás elbírálásánál a parcellán a kultúrnövényt, mint egyedet és mint állományt vizsgáljuk. A teljes kultúrnövényen megállapítjuk a látható tünet erősségét, és azt a kezeletlen (szükség szerint kapált) kontrollhoz viszonyított százalékban fejezzük ki. A kultúrnövényeken kialakult látható fitotoxikus tünetek (színváltozások, deformációk, növekedés gátlás stb.) erősségét a következőképpen határozzuk meg, százalékban kifejezve, két tényezőt figyelembe véve:

- a kultúrnövények hány százalékán jelentkeztek tünetek,
- az egyes egyedek milyen mértékben károsodtak.

A két tényezőt együttesen kezelve egy egész százalékszámmal határozzuk meg a károsítás mértékét. A fitotoxikus hatás százalék értékei megállapodásos alapon 9 szövegesen jellemzett értéktartományra oszlanak. A kategóriák szöveges jellemzése az alábbi beosztás alapján történik (a kategória százalékos értékszámai a még az adott kategóriához tartozó legmagasabb százalékos értékek):

Fitox%	Jellemzés
0	tünetmentes
1	nagyon enyhe tünet
2	enyhe tünet
5	határozott tünet
10	károsodott
25	erős károsodás
50	súlyos károsodás
75	nagyon súlyos károsodás
100	kipusztult

A fajta akkor toleráns (9-es kifejeződési fokozat), ha a fitotoxikus hatás százalék értékei 0-5-ig terjedő kategóriákba esnek : Fitox% <= 5%,

A fajta akkor érzékeny (1-es kifejeződési fokozat), ha a fitotoxikus hatás százalék értékei 10-100-ig terjedő kategóriákba esnek : Fitox% > 5%.

1
érzékeny

9
toleráns

55 Növény: herbicid tolerancia: Cikloxidim:

Szabadföldi kísérlet. A vizsgálat időtartama egy vegetációs periódus. A vizsgálatot általában egy helyen kell elvégezni.

Vizsgálendő növényyszám: minimum 40, két vagy több ismétlésre osztva.

A kísérletben szereplő készítmény hatóanyaga: cikloxidim.

Kezelés módja: posztemergens, teljes felület permetezés.

Kezelés ideje: a kukorica 3 valódi leveles fejlettségénél (BBCH 13).

Értékelés ideje: kezelés után 7, 14 és 21 nappal.

A fitotoxikus hatás értékelése:

A fitotoxikus hatás elbírálásánál a parcellán a kultúrnövényt, mint egyedeket és mint állományt vizsgáljuk. A teljes kultúrnövényen megállapítjuk a látható tünet erősségét, és azt a kezeletlen (szükség szerint kapált) kontrollhoz viszonyított százalékban fejezzük ki. A kultúrnövényeken kialakult látható fitotoxikus tünetek (színváltozások, deformációk, növekedés gátlás stb.) erősségét a következőképpen határozzuk meg, százalékban kifejezve, két tényezőt figyelembe véve:

- a kultúrnövények hány százalékán jelentkeztek tünetek,
- az egyes egyedek milyen mértékben károsodtak.

A két tényezőt együttesen kezelve egy egész százalékszámmal határozzuk meg a károsítás mértékét. A fitotoxikus hatás százalékos értékei megállapodásos alapon 9 szövegesen jellemzett értéktartományra oszlanak. A kategóriák szöveges jellemzése az alábbi beosztás alapján történik (a kategória százalékos értékszámai a megadott kategóriához tartozó legmagasabb százalékos értékek):

Fitox%	Jellemzés
0	tünetmentes
1	nagyon enyhe tünet
2	enyhe tünet
5	határozott tünet
10	károsodott
25	erős károsodás
50	súlyos károsodás
75	nagyon súlyos károsodás
100	kipusztult

A fajta akkor toleráns (9-es kifejeződési fokozat), ha a fitotoxikus hatás százalék értékei 0-5-ig terjedő kategóriákba esnek : Fitox% \leq 5%,
A fajta akkor érzékeny (1-es kifejeződési fokozat), ha a fitotoxikus hatás százalék értékei 10-100-ig terjedő kategóriákba esnek : Fitox% $>$ 5%.

1
érzékeny

9
toleráns